

RAILVERENIGING VAN TOEN & NU

Afdeling Amsterdam

(voorheen) NEDERLANDSE VERENIGING VAN BELANGSTELLENDE IN HET SPOOR- EN TRAMWEGWEZEN

NVBS afdeling Amsterdam

Programma seizoen 2026-2027

Waar komen we samen? In het voormalige Haarlemmermeerstation aan de Amstelveenseweg bij de Havenstraat.

*Elke derde woensdag van de maanden september tot en met mei beginnen we onze bijeenkomsten **om 19.45 uur** (EEN KWARTIER EERDER DAN VOORHEEN !!)*

De zaal gaat open tegen kwart over zeven.

Let op! de ingang is aan de zijkant van het stationsgebouw onder het poortje door! Het kan rond het gebouw een beetje rommelig lijken met hekken door de werkzaamheden achter het gebouw.

Helaas hebben we de toegangsprijs met € 0,50 moeten verhogen naar € 4,-.

BEREIKBAAR MET GVB tram 2, GVB bus 15 en 62, diverse Connexxion R-net lijnen.

LET OP DE DIENSTREGELINGEN. NA 20.00 UUR RIJDT BIJVOORBEELD LIJN 15 NOG MAAR ELK HALF UUR !!!

Welkom in onze zaal in het oude Haarlemmermeerstation

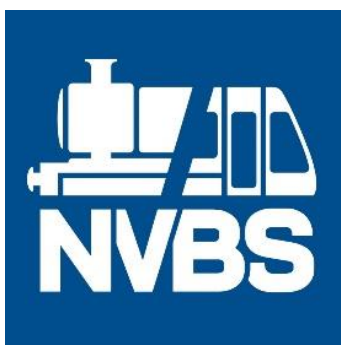
Adressen bestuursleden:

Voorzitter	René Platjouw Burg. Hogguerstr. 351, 1064 CR Amsterdam. Tel:020-6139447 Mailadres: renetramgek@gmail.com
Secretaris	Bert van Raaij Spinozahof 57, 1018 AN Amsterdam. Tel: 06-48894286 Mailadres: ljvanraaij@hetnet.nl
Penningmeester	Roelof Keijser Grote Ruwenberg 20", 1083 BS Amsterdam. Tel:020-6714702 Mailadres: j.keijser90@upcmail.nl
Medewerker	Jos Mascini Tegelarijpad 8, 1107 SH, Amsterdam. Tel:020-6977820 Mailadres: mascinijos@gmail.com

René, Roelof, Jos en Bert

#####

Woensdag 16 september 2026

42 jaar spoorwegfotografie

Een kijkje langs de Nederlandse museumspoorlijnen.

Een presentatie van Erwin Voorhaar.

In 2024 mocht uw presentator zijn 50e verjaardag vieren. En ineens bleek dat alweer 40 jaar geleden door hem op grote schaal met de hobby spoorweg-fotografie gestart werd. Ondertussen zelfs al 42 jaar....De tijd vliegt!

De 'Eurostar' naast een glimmende Plan U 151 in Amsterdam Centraal, april 2022

Die gedachte zal ook bij het publiek opkomen, want materieel dat in de jaren '80 en '90 nog op restauratie wachtte is inmiddels een bekende verschijning op het spoor geworden. Museumspoorlijnen en bedrijven kwamen en gingen, maar in die 40 jaar is er wel heel wat bijgekomen.

omC C909 (gebouwd bij Goes-Borsele) te gast bij de Stoomtram Hoorn-Medemblik in station Opperdoes. Oktober 2018

In 1984 waren Plan U-treinstellen, diesellocomotieven serie 2200 en 2400 en motorposten nog elke dag in de normale dienst te zien. Inmiddels zijn het gewaardeerde museum-voertuigen geworden. De stomers van toen zijn er ook nog steeds. We zullen ze tegenkomen: op de museumlijnen of op de hoofdlijnen, tijdens speciale open dagen en tijdens evenementen (zoals NS 150 en de Spoorparade) maar ook als monument en op het smalle spoor. Stoom, diesel, elektrisch en er zijn beelden van gewone ritten en bijzondere foto-excursies.

DB loc 50 0073 – 2 met vijf of zes rijtuigen aan de haak in september 2015 op de lijn van de Veluwsche Stoomtrein Maatschappij

Uw presentator maakte vanaf zijn 10e de dia's, analoge foto's én digitale beelden die u vanavond kunt gaan zien. En wie weet krijgt u door zijn plaatjes zin om weer eens een leuke museumspoorlijn te gaan bezoeken.

(namens René: U zult vanavond vast meer waardering krijgen voor al die vrijwilligers die bij de museumlijnen hun vrije tijd “opofferen”)

#####

Woensdag 21 oktober 2026

Tussen Lolland en Lapland

Een presentatie van Bert van der Kruk

Deense DSB Nohab's te Fredericia

De aankondiging “*Stoomtraktie boven de poolcirkel*” was aanleiding om in 1982 een rondreis door Denemarken en Zweden te maken. Landen waar toen nog veel materieel uit de vijftiger jaren in dienst was.

De reis begint in Denemarken waar de bolle neuzen en de Lyntogs nog actief waren en er door de vele eilanden een uiterst effectieve samenwerking was tussen spoorwegen en veerponten zoals op de belangrijke verbinding tussen Nyborg en Korsør.

Deense DSB Lyntog te Struer

Veerdienst Nyborg-Korsør

Ook in Zweden werd er een klein stukje gevaren op het 150 jarige Gotha kanaal, waar we, heel toepasselijk, met een stoomtrein naar toe reisden. Stoomtractie was er ook bij enkele smalspoor museumlijntjes die we bezochten. Tijdens deze afwisselende reis naar het hoge noorden waren de bezoeken aan het spoorwegmuseum te Gävle en de werkplaats in Luleå minstens zo interessant.

Zweden: Dm3 981 te Luleå, twaalf aangedreven assen

Opvallend was wel dat bij de Zweedse Spoorwegen nog meerdere series stangen-E-lokken in dienst waren, maar die zouden spoedig worden afgelost door de nog volop in aflevering zijnde E-loks serie Rc.

Midnight Sun Special

Hoogtepunt was ongetwijfeld de 7½ dag durende treinreis met de door meerdere stoomlokken getrokken “*Midnight Sun Special*” van Narvik naar Göteborg met onderweg nog verschillende verrassingen, met o.a. een kijkje bij de ertsmijn in Kiruna. Ook het passeren van de poolcirkel ging niet onopgemerkt voorbij.

In totaal werden ruim 6000 treinkilometers afgelegd en zagen we veertien lokken onder stoom en een stoomrijtuig.

Midnight Sun Special Inlandbaan bij Storån

#####

Woensdag 18 november 2026

De Dampfbahn Furka Bergstrecke

Een presentatie door Martin Bos en Peter Westmijze

DFB-stoomtrein op weg van Realp naar Oberwald bij het Steinstafelviadukt met lok 6 Hg 2/3 als trekkraft, foto gemaakt op 25 augustus 2019 door Martin Bos

Een presentatie van de Dampfbahn Furka-Bergstrecke met mooie foto's, leuke korte video's en als er nog tijd over is een mooie afsluitende video. We tonen unieke beelden van de baan, het rollend materieel en de stations en werkplaatsen zoals alleen vrijwilligers het kunnen meemaken.

Werktrein met vrijwilligers uit heel Europa

Vier stoomlocs onder stoom bij het depot

Natuurlijk wordt ook aandacht besteed aan de geschiedenis: het tijdperk van de Furka-Oberalp, de wederopbouw, hoe het nu gaat en een blik op de toekomst met mogelijk een geheel vernieuwd station Oberwald vanwege de komst van de Grimseltunnel, een spoorbaan tussen Meiringen - Innerktkirchen en Oberwald.

Vanaf de Oberalppas afdalend naar Gletsch met de Furkgletscher op de achtergrond

Peter Westmijze is al tientallen jaren betrokken bij de 'Furkabahn' en kan veel vertellen over de beginjaren. Martin Bos is sinds 2012 actief als vrijwilliger en heeft de ontwikkelingen van de laatste jaren meegemaakt. Kortom, een interessante avond die je niet mag missen.

Het station van Gletsch

Op de Steffenbachbrücke

#####

Woensdag 16 december 2026

MEEBRENGAVOND

Een presentatie van Uzelf

Amersfoort 31 mei 2026, afscheid van Plan V, foto RamP

De meebrengavond van december 2025 was een succes. Meerdere bezoekers namen een USB-stickje mee om foto's te tonen. Het aanbod was zeer gevarieerd.

Tijdens de meebrengavonden heerst altijd een ontspannen sfeer en dan is het leuk om met elkaar te kouten over belevenissen en over het getoonde beeld.

Deze avond is pas halverwege de maand december en dan is het nog lang geen oud- en nieuw, maar we proberen U wel weer van oliebollen te voorzien.

Alles mag U meenemen, mits het maar met rails te maken heeft.

Vraag het ons niet... Helikopters op rails...??? Een foto van de TV genomen

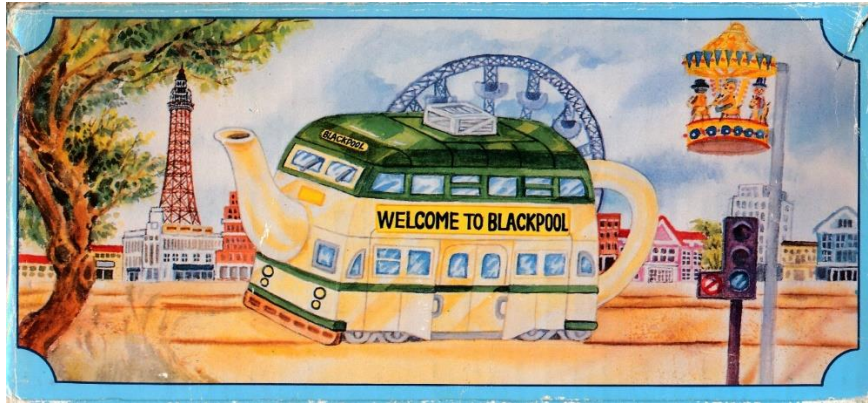
Foto's aangeleverd op een USB-stick hebben de voorkeur, maar we beschikken nog steeds over een (inmiddels ouderwetse) dia-projector, alhoewel de garantie op het apparaat al lang verlopen is en we dus geen garantie kunnen geven dat het naar behoren functioneert.

INDIA Bombay BEST-doubledecker-tram

Probeer uw aandeel te houden op een kwartiertje, zodat anderen ook een kans krijgen. Als U iets wilt meenemen, laat het ons dan even weten op een van de avonden ervoor of via een mailtje aan één van ons, zodat we vooraf een inschatting kunnen maken en ook de bezoekers van tevoren een indruk kunnen geven van wat er komen gaat.

De hier bijgevoegde foto's zijn puur willekeurig gekozen!!

JA JA, het bestaat in het Verenigd Koninkrijk, een heuse theepot uit Blackpool

#####

Woensdag 20 januari 2027

NS in de jaren '60 tot '90

Een presentatie van Peter Eradus

Peter Eradus toonde ons in voorgaande seizoenen al prachtige plaatjes van hemzelf en van zijn vader van oude trams in ons eigen land en in het land van onze zuiderburen, België.

Vanavond presenteert Peter een zeer afwisselende digitale fotoavond over de Nederlandse Spoorwegen, de vervoerder alwaar hij al 47 jaar machinist is. Hij komt dan ook tijdens het rijden van verschillende extra treinen en tijdens zijn normale werkzaamheden een aantal keer voorbij.

NS 1001, NS kalenderfoto

NS 1201 uit 1951 in Amsterdam CS, 20 september 1975

We gaan tijdens deze presentatie de materieeltypes stuk voor stuk af, en beginnen bij het iconische Mat 54, regelmatig genomen op plekken waar niet iedereen komt. Naast opnamen uit de '80 en '90 jaren zijn er ook beelden te zien uit de jaren '60, gemaakt door zijn vader Joop Eradus.

DE-1 34 te Zutphen op 2 oktober 1982

In beeld komen onder andere alle treinstellen vanaf Materieel 1946, de dieseltreinstellen Plan U en de bekende “Blauwe Engelen” (ook echt in het blauw) en natuurlijk alle diesel- en elektrische locomotieven uit die periode zoals de NS 2200 en 2400 en de NS 1000 t/m 1600, een klein beetje NS-150 toen de presentator regelmatig met de BR 27000 / NS 1502 reed, en wat herinneringen van extra ritten met NS-materieel welke toen nog zeer regelmatig werden georganiseerd.

NS 2275, Rotterdam CS op 30 april 1992

Een presentatie met veel "o ja, dat reed er toen ook nog" momenten. Net als zijn voorgaande avonden bij ons, bevelen we deze presentatie van harte aan en hopen we U te ontvangen.

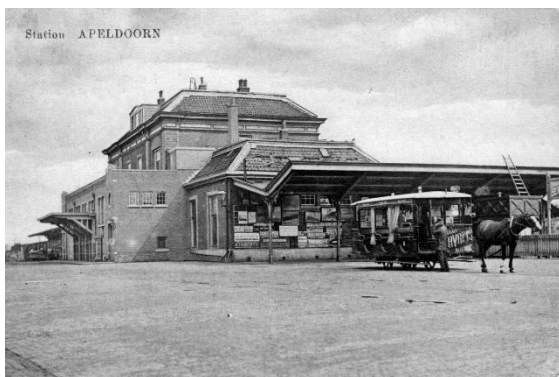
#####

Woensdag 17 februari 2027

HISTORISCH NEDERLANDS RAILVERVOER, DEEL 2

Een presentatie door Erik Swierstra en Tom Tand

Vorig seizoen namen Erik en Tom ons mee door de noordelijke provincies. Vanavond geven ze u met fraaie historische beelden en interessante verhalen een indruk van het reizigers- en goederenvervoer per rail in de provincie Gelderland tot de jaren zestig van de 20^e eeuw.

Links: Apeldoorn. SS stationsgebouw, ApTM paardentram

Rechts: 31-8-1957, Doetinchem, GTW loc 13 'Silvolde' + AB48 + GZ41 tijdens afscheidsritten of 75 jaar tram in 1956, Foto J. H. Munter (NVBS Archief)

Bij de trambedrijven zien we het gebruik van paarden- en stoomtractie. Naast de bekende Gelderse Tramwegen waren er diverse kleine lijntjes actief, doorgaans met beperkt succes. In Arnhem en Nijmegen zien wij vooral elektrische trams.

Links: circa 1934 Arnhem Velperplein, GETA 73 (Gelders Archief)

Rechts: 6-3-1932 Dieren, GTM 10, Foto F F C Bruijning (NVBS Archief)

Links: circa 1950, Van Randwijckweg te Beek, GTN werkmotorwagen op viaduct Bergspoor (Regionaal Archief Nijmegen)

Rechts: 1953, de verbouwde motorwagen 40 bij de remise te Nijmegen langs de Waal, Foto J. F. M. Trum (Wikimedia Commons)

Tijdens de Tweede Wereldoorlog leden de spoorwegen grote schade door beschietingen van treinen en het opblazen van bruggen. Tijdens de Slag om Arnhem sneuvelde het trambedrijf van deze stad en werd niet meer opgebouwd.

De reeds voor de oorlog ingezette modernisering bij de spoorwegen zette na het einde daarvan en tijdens de wederopbouw door. De stoomtractie werd vervangen door diesel- en elektrische treinen.

circa 1947 Ermelo, NS 4012 (Zweedse driecylinderloc), Foto D.C. Gerdessen (Het Utrechts Archief)

In Nijmegen begon men rond 1950 voorzichtig het trambedrijf te moderniseren, maar enkele jaren later verdween de tram daar toch.

In deze reis door het verleden is veel aandacht voor diverse aspecten van het railvervoer en de omgeving daarvan. Deze presentatie verkeert tijdens het samenstellen van dit programmablad nog in de opbouwphase. De bijgaande beelden geven slechts een indruk van wat u kunt verwachten.

20-6-1959 Winterswijk, NS 2527, Foto Roef Ankersmit (NVBS Archief)

18-09-1936, Kievitsdel, NBM 84, Foto J.J.B. Vellekoop (NVBS Archief)

#####

Woensdag 17 maart 2027

Grensoverschrijdende beelden

Een presentatie van Aad de Meij.

Autoshuttle te Folkestone Kanaaltunnel, 2011

Een beladen titel voor een onschuldige presentatie. In dit programma nemen we een kijkje op spoor- en tramlocaties buiten onze landsgrenzen in de periode vanaf 1966 tot heden, die in beginsel op één dag met het OV, de auto of de bromfiets te bereiken waren.

Toen uw presentator nog een schoolgaand en beginnend railhobbyist was, ontbrak het hem nog aan de financiële middelen en vrije tijd om grensoverschrijdende railtrips te maken en beperkten binnenlandse trips zich meestal tot uitstapjes binnen de regio.

Aachen Hauptbahnhof, DE-2 naar NL verdween in 1992

Tijdens de schoolvakanties bood een voordelig 8-daags treinabonnement de mogelijkheid alle delen van het land te bezoeken en met een aanvullend treinkaartje vanaf de grens tot Aachen Hauptbahnhof ging een hele nieuwe wereld voor hem open. De eerste stoomloc verscheen voor de lens van de geleende 6x6-camera en met de Akense tramlijn 12 werd een slag naar de grens bij Vaals gereden.

Van Aachen met tramlijn 12 naar Vaals (grens), 1967

Dagtrips naar België met een collega-railhobbyist, die over een auto beschikte, leverden de eerste beelden op van de buurtspoorwegen en de aandoenlijke drie-assige stadstrammetjes van Gent.

Gent, remise Gentbrugge met drieassige trams, 1972

De school werd verlaten, de eerste heuse job diende zich aan en vervolgens ook de eerste eigen auto (FIAT 600), waarmee de nodige grensoverschrijdende railtrips konden worden gemaakt.

U kunt een samenvatting tegemoet zien van dergelijke trips naar Engeland, België en West-Duitsland, waarin we zowel in het verleden als het heden locaties bezoeken en met elkaar vergelijken door middel van de welbekende “toen en nu-plaatjes”.

Antwerpen Luchthaven met Traxx-lokomotief, 2022

Er zit geen specifieke tijdslijn in dit verhaal, maar we reizen geografisch gezien vanuit Zuid-Engeland via een omtrekkende beweging door België naar het noordwesten van Duitsland.

Gelsenkirchen, KSW-wagen, 1969

Op de reisplanner (om een hedendaags woord te gebruiken) staan o.a. Canterbury, Hythe, Antwerpen, de Kustlijn van Knokke naar de Panne, Gent, Brussel, Charleroi, Mons, Moeresnet, Köln, Aachen, Kranenburg, Mönchen-Gladbach, Hohenbudberg, Bochum, Mülheim, Essen, Düsseldorf, Wuppertal en het stoombolwerk Rheine en omgeving. Het is een evenredige mix met opnamen van treinen, trams en een enkele trolleybus, zowel in zwart-wit als in kleur.

Lingen, Emslandstrecke, 1970

#####

Woensdag 21 april 2027

Tweedehands trams in het oostblok

Een presentatie door Fabrice Kley

Achtasser in Bucarest, afgeleid van het LHB-prototype dat ook voor de GVB 8G's model heeft gestaan.

Ex-Bonn Düwag-achtasser aan eindpunt in buitenwijk van Sofia.

Fabrice is een trouwe bezoeker van onze avonden en toonde ons vorig seizoen tijdens de meebrengavond leuke plaatjes. Naar aanleiding van die mooie foto's hebben we hem benaderd en "gestrikt" om ook eens iets meer te laten zien van zijn werk. Vanavond doet hij dat.

Ex-Leipzig Tatra T4D koppelstel op normaalspoornet Sofia.

Hij maakte enkele verre reizen richting het Oostblok (zoals het ooit werd genoemd), onder andere naar Bulgarije in december 2016 en twee jaar later naar Roemenië in april 2018.

Veel trams uit het westen kregen daar een tweede leven. In Sofia, Bulgarije, ging Fabrice achter de trams uit Bonn aan, zowel de acht-assers als de vier-assers.

Ex-Bonn Düwag-vierasser op normaalspoornet Sofia.

Eigen

fabrikaat tweerichting 8-asser op smalspoornet Sofia.

In Iasi zien we bekende gelede uit onze Maasstad. Ook in Boekarest, Roemenië, nam hij tweedehands trams op de korrel, onder andere wagens uit Rotterdam en Duitsland. In Boekarest zien we ook de zelf-fabriek 8-assers in dienst.

Uit Rotterdam afkomstige Düwag-8-asser in keerlus in Braila.

Er waren toen veel verschillende tramtypes in dienst en de hier getoonde foto's laten Tatra's, Düwags en uit Berlijn overgenomen wagens zien.

Ex-Berlijn KT4 Tatra aan eindpunt in Galati.

Ex-Darmstadt DWM 6-asser in Iasi.

Uit Bern afkomstige gelede Schlieren-BBC 8-asser in Iasi.

Ex-Stuttgart GT4 Esslingen 4-asser en ex-Darmstadt DWM 6-asser in Iasi.

#####

Woensdag 19 mei 2027

Voor de pauze

Trams in Portugal

Een presentatie door Bert van Raaij

Voor de pauze neemt Bert ons mee naar vier trambedrijven in Portugal. Tussen 1974 en 2008 maakte hij verschillende reizen naar dat land. De foto's geven een beeld van het grotendeels historische materieel dat toen nog volop in dienst was bij de trambedrijven van Lissabon, Sintra, Coimbra en Porto.

De steden waren toen nog niet zo overlopen met toeristen, waardoor de sfeer authentieker is dan vandaag de dag. Kortom, plaatjes om van te genieten.

In de binnenstad van Lissabon ,1983

Tram met open bijwagen 11 in Rebeira nabij Sintra, 1974

Trams in Foz (bij Porto) 1988

Na de pauze

Filmbeelden van GVB 125 jaar en het afscheid van lijn 3

Een presentatie van René Platjouw

Combino 2125 op de Sloterveerlaan in verschillende stadia van kleuren die de trams in Amsterdam ooit hebben gehad, foto RamP

Vorig jaar (2025) werd in Amsterdam volop gereden met museumtrams. Naast de rondritten op de zondagen in de zomermaanden werd ook het 125-jarig bestaan van de elektrische tram in de stad gevierd met ritten op de route van lijn 16. Langs deze route lopend kreeg René de wagens voor de lens van zijn videocamera, telkens op andere locaties, waardoor een aardig beeld van de dag getoond wordt.

Opvallend was het optreden van de Railreiniger RR3, die in het Nederlandse Openluchtmuseum weer in zijn oranje kleuren was teruggebracht. Foto Tom Tand

Kraanwagen MACK 75 is opgenomen in het museumbestand en toonde zich ook op straat tijdens het jubileum. Hier gezien in de Lairessestraat. Foto Tom Tand

Blokkendoos 794 en oude gelede 602 vertegenwoordigden het gele tram-tijdperk. De grootbordesser 1236 en Union 144 deden de twee-assers eer aan en werden door iedereen bewonderd. Kromhout bus 157 is dan wel niet op de film van René te zien, maar was als extraatje ook weer eens op straat verschenen. Een selectie foto's van Tom Tand, waarvoor dank.

GVB, 700 op 3, Houtmankade, 3 juli 1975 ©Theo Hogendijk

Helaas moesten we ook afscheid nemen van een belangrijke tramlijn in de stad, tramlijn 3. Het verdwijnen ervan begrijpen velen met mij nog niet, maar het is een voldongen feit waar we mee moeten leren leven. Ook om dit afscheid te “vieren” werden museumtrams ingezet, zoveel mogelijk langs de route van lijn 3. Vanwege technische beperkingen aan de bovenleiding bij het viaduct bij het Muiderpoortstation mochten daar alleen gelede trams met pantograaf rijden.

De fraaie combinatie van 'Blauwe wagen' 468 met 776 in de boog Marnixstraat / Marnixplein. Foto RamP

BN 820 op de Houtmankade, foto Tom Tand

Combino 2124 op weg naar het Frederik Hendrikplantsoen bij de Wijtenbachstraat, Oktober 2024, foto RamP

#####